

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความสุขของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนแห่งหนึ่งในกรุงเทพมหานคร*

Factors Affecting Happiness of a Secondary School's Students in Bangkok Metropolis

กรกฎ ศรีปลั่ง**

Korakot Sriplang

พนมพร พุ่มจันทร์***

Panomporn Phoomchan

ชัยรัตน์ วงศ์กิจรุ่งเรือง****

Chairat Wongkitrungruang

---

* บทความนี้เป็นส่วนหนึ่งของวิทยานิพนธ์เรื่อง “ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความสุขของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนแห่งหนึ่งในกรุงเทพมหานคร”

This article is part of the thesis, Factors Affecting Happiness of a Secondary School's Students in Bangkok Metropolis.

** นิสิตปริญญาโทบัณฑิตสาขาวิชาการบริหารและพัฒนาสังคม คณะสังคมศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

The Degree of Master Program in Social Development and Administration Faculty of Social Sciences, Graduate School Kasetsart University. Corresponding author, e-mail: pdc_pdz@hotmail.co.th.

*** อาจารย์ประจำภาควิชาจิตวิทยา คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

Lecturer Department of Psychology Faculty of Social Sciences Kasetsart University, Thesis Advisor.

**** อาจารย์ประจำสาขาวิชาการบริหารและพัฒนาสังคม คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม

Lecturer Program in Social Development and Administration Faculty of Social Sciences Kasetsart University, Thesis Co-Advisor.

บทคัดย่อ

การศึกษาค้นคว้านี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาระดับการทำหน้าที่ของครอบครัว บุคลิกภาพ การเห็นคุณค่าในตนเอง และความสุขของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนแห่งหนึ่งในกรุงเทพมหานคร 2) เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความสุขของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนแห่งหนึ่งในกรุงเทพมหานคร กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ศึกษาเป็นนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนแห่งหนึ่งในกรุงเทพมหานคร จำนวน 291 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ แบบสอบถาม สถิติที่ใช้คือ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน ผลการศึกษพบว่า 1) การทำหน้าที่ของครอบครัวและการเห็นคุณค่าในตนเองของนักเรียนอยู่ในระดับสูง 2) บุคลิกภาพของนักเรียนแบบแสดงตัว แบบเปิดกว้างรับประสบการณ์ แบบเห็นพ้องกับผู้อื่น และแบบจิตสำนึกอยู่ในระดับสูง ส่วนบุคลิกภาพแบบหวั่นไหวอยู่ในระดับปานกลาง 3) ความสุขของนักเรียนอยู่ในระดับค่อนข้างมีความสุข นอกจากนี้บุคลิกภาพแบบแสดงตัว บุคลิกภาพแบบหวั่นไหว และเห็นคุณค่าในตนเองด้านความดีการทำหน้าที่ของครอบครัวด้านการแก้ไขปัญหาของสมาชิกในครอบครัวและปัจจัยส่วนบุคคลด้านการมีรายรับแบบพอใช้จ่ายและเหลือเก็บ สามารถพยากรณ์ความสุขของนักเรียนได้ร้อยละ 46.0 ($R^2 = .460$) โดยมีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คำสำคัญ: การทำหน้าที่ของครอบครัว, บุคลิกภาพ, การเห็นคุณค่าในตนเอง, ความสุขนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย

Abstract

The objectives of this research are 1) to study the level of family functioning, personality, self-esteem and happiness of high school students of a school in Bangkok and 2) to examine the factors affecting

happiness of those students. The samples used in this research are 291 high school students of a school in Bangkok. Data was collected by questionnaires. Statistical analysis consisted of percentage, mean, standard deviation, and stepwise multiple regression analysis. Results are 1) the family functioning and the self-esteem of students are at high level 2) the extraversion dimension, the openness to experience dimension, the agreeableness dimension and the conscientiousness dimension of the students are at high level, and neuroticism dimension is at moderate level 3) the happiness of students is rather at happy level. Moreover, the extraversion dimension, neuroticism dimension, self-esteem (virtue dimension), family functioning (problem solving dimension) and personal factors (sufficient expending with saving dimension) predict 46.0 percent of happiness of students at the level of .05 statistical significance.

Keywords: family functioning, personality, self-esteem, happiness, high school students

บทนำ

ความสุขเป็นสิ่งที่คนทั่วไปยึดถือร่วมกันว่าเป็นจุดมุ่งหมายสูงสุดของชีวิต ในชีวิตของมนุษย์เราทุกคนล้วนแล้วแต่ต้องการความสุขและแสวงหาวิธีการที่จะให้ได้มาซึ่งความสุขนี้ ความสุขทางจิตวิทยาที่จะใช้เป็นแนวคิดในการศึกษาครั้งนี้ คือ ความสุขของคนเราจะมาจากการมีสุขภาพกายและสุขภาพจิตที่ดี การมองโลกในแง่ดี และมีสภาพชีวิตความเป็นอยู่ การรู้สึกได้รับการยอมรับ การรู้สึกว่างานและชีวิตของตนมีความหมายมากกว่ามีเงินหรือวัตถุ คนที่มีความสุขมีโอกาสรเรียนรู้ได้ดี เป็นคนดีและเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ ในการศึกษาความสุขในแง่ของบุคคลตามแนวคิดจิตวิทยานักจิตวิทยาจำนวนมากมักนิยามความสุขจากสององค์ประกอบร่วมกัน ได้แก่

องค์ประกอบของความพึงพอใจในชีวิตและองค์ประกอบของอารมณ์ ซึ่งแยกเป็นอารมณ์ทางบวกและอารมณ์ทางลบ อีกทั้งความสุขยังเป็นปัจจัยที่นักจิตวิทยาแนวบวก (positive psychology) สนใจที่จะศึกษาเพราะความสุขเปรียบเสมือนตัวแปรใหญ่ที่ครอบคลุมทั้งการมองโลกในแง่ดี ความพึงพอใจในชีวิต การมีอารมณ์ทางบวก และการไม่มีอารมณ์ทางลบ (วิทยาการ เชียงกูล, 2548, 2552)

เป็นที่ยอมรับกันโดยทั่วไปว่าชีวิตในช่วงวัยรุ่นมีความสำคัญ ซึ่งอยู่ในระยะที่เป็นนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย นับเป็นช่วงหัวเลี้ยวหัวต่อของชีวิต โดยผลลัพธ์จากพฤติกรรมในวัยนี้จะมีผลต่อบุคคลในระยะยาวต่อเนื่องไปถึงช่วงวัยอื่น (พรพิมล เจียมนาครินทร์, 2539) เพราะหากดำเนินชีวิตผิดพลาดหรือปรับตัวไม่ถูกต้องจะกลายเป็นวัยรุ่นที่มีปัญหา เนื่องจากวัยนี้เต็มไปด้วยปัญหา ฉะนั้นจึงอาจเป็นการยากที่พวกเขาจะมีความสุขได้ เมื่อสภาพการณ์ไม่มีความสุขนั้นรุนแรงวัยรุ่นก็จะเริ่มพูดถึงการฆ่าตัวตาย (ประณต คำนิม, 2549) อย่างไรก็ตาม วัยรุ่นผู้ที่เข้าใจปัญหาประจำวัยของตนและสามารถปรับตัวในการดำเนินชีวิตได้อย่างเหมาะสม ก็จะเป็นวัยรุ่นที่มีความสุขและกลายเป็นผู้ใหญ่ที่จะประสบความสำเร็จในอนาคต (ศรีเรือน แก้วกังวาล, 2553) การสร้างความสุขให้แก่วัยรุ่นที่เป็นนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายนั้น ปัจจัยหนึ่งที่น่าจะเกี่ยวข้องต่อการดำรงชีวิตอย่างมีความสุขของนักเรียนก็คือ การทำหน้าที่ของครอบครัว ซึ่งประกอบด้วย การถ่ายทอดค่านิยม ปลูกฝังความเชื่อ สร้างเสริมทัศนคติ รวมทั้งสร้างบรรทัดฐานทางสังคมและหล่อหลอมความเป็นมนุษย์ให้แก่สมาชิกใหม่ในครอบครัว ซึ่งครอบครัวที่มีศักยภาพในการทำหน้าที่ก็จะทำให้วัยรุ่นสามารถดำรงชีวิตอยู่ได้อย่างมีความสุข (นวลศิริ เปาโรหิตย์, 2542)

ปัจจัยลำดับถัดมาที่น่าจะตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับความสุขของนักเรียนก็คือ บุคลิกภาพ โดย Veenhoven (1988) กล่าวว่า ลักษณะของบุคลิกภาพมีความสัมพันธ์กับความสุข โดยบุคคลที่ชอบแยกตัว มองโลกในแง่ร้าย ซึมเศร้า หงุดหงิด โกรธเกรี้ยว ถูกสังคมรังเกียจ บุคคลเหล่านี้จะไม่เคยรู้สึกมีความสุขซึ่งจะต่างกับบุคคลที่มีความสุขโดยสิ้นเชิง บุคคลที่มีความสุขจะมีอัธยาศัยไมตรี ชอบเข้าสังคม มีพลัง มีความคิดสร้างสรรค์ มีความหนักแน่นในอารมณ์

นอกจากนี้ ตัวแปรที่น่าจะเกี่ยวข้องกับความสุขของนักเรียนอีกตัวแปรหนึ่งก็คือ การเห็นคุณค่าในตนเอง วัยรุ่นเป็นวัยที่กำลังค้นหาตัวเองนั้น มีการเปลี่ยนแปลงทางพัฒนาการด้านต่างๆ จึงอาจทำให้วัยรุ่นมองข้ามและไม่เชื่อมั่นคุณค่าที่มีอยู่ในตนเอง การเห็นคุณค่าในตนเองนั้นเป็นปัจจัยภายใน เนื่องจากเป็นการตอบสนองความต้องการพื้นฐานระดับสูง การเห็นคุณค่าในตนเองทำให้นักบุคคลมีความสุขมากขึ้น มีหัวใจหรือชีวิตด้านในที่เข้มแข็ง เป็นตัวของตัวเอง สามารถรับแรงกดดันจากสังคมได้อย่างมีประสิทธิภาพ (Maslow, 1970)

จากที่กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความสุขของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายโรงเรียนแห่งหนึ่ง ในกรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยที่ได้มาอาจสามารถนำไปใช้เป็นแนวทางให้กับบิดา มารดาในการเข้าใจลูกวัยรุ่น รวมถึงพัฒนาส่งเสริมให้ลูกวัยรุ่นมีความสุขเพิ่มขึ้น และอาจเป็นแนวทางให้กับโรงเรียน สถาบันการศึกษาต่างๆ หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการดูแลจัดการเรียนการสอนให้แก่นักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายที่อยู่ในวัยรุ่น เพื่อให้ครอบครัวมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการทำหน้าที่ของครอบครัวในฐานะที่เป็นสถาบันทางสังคมแห่งแรก ในการปลูกฝังและขัดเกลาให้วัยรุ่นใช้ชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุขรวมถึงส่งเสริมบุคลิกภาพและการเห็นคุณค่าในตนเอง สิ่งทีกล่าวนานี้เป็นสิ่งที่จำเป็นในการดำรงชีวิตอย่างมีความสุขของวัยรุ่นในปัจจุบัน ซึ่งจะทำให้วัยรุ่นเป็นกำลังสำคัญที่มีคุณภาพในการพัฒนาสังคมและประเทศให้ก้าวหน้า

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับการทำหน้าที่ของครอบครัว บุคลิกภาพการเห็นคุณค่าในตนเอง และความสุขของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนแห่งหนึ่งในกรุงเทพมหานคร
2. เพื่อศึกษาอิทธิพลของปัจจัยส่วนบุคคล การทำหน้าที่ของครอบครัว บุคลิกภาพ และการเห็นคุณค่าในตนเองที่มีต่อความสุขของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนแห่งหนึ่งในกรุงเทพมหานคร

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

สามารถนำผลการวิจัยไปใช้เป็นข้อมูลให้ครอบครัวของนักเรียน สถานศึกษา หรือหน่วยงานที่มีส่วนเกี่ยวข้อง ตลอดจนเป็นข้อมูลพื้นฐานในการศึกษาค้นคว้า หรือวิจัยในงานที่เกี่ยวข้องได้

ขอบเขตของการวิจัย

การศึกษาในครั้งนี้ ประชากรที่ศึกษาเป็นนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนแห่งหนึ่งในกรุงเทพมหานคร จำนวน 1,181 คน โดยระยะเวลาที่ใช้ในการเก็บข้อมูล คือ ช่วงระหว่างเดือนธันวาคม 2557 ถึงเดือนกุมภาพันธ์ 2558

สมมติฐานของการศึกษา

การศึกษาครั้งนี้มีสมมติฐานดังต่อไปนี้

ปัจจัยส่วนบุคคลมีอิทธิพลต่อความสุขของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายในโรงเรียนแห่งหนึ่งในกรุงเทพมหานคร

การทำหน้าที่ของครอบครัวมีอิทธิพลต่อความสุขของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายในโรงเรียนแห่งหนึ่งในกรุงเทพมหานคร

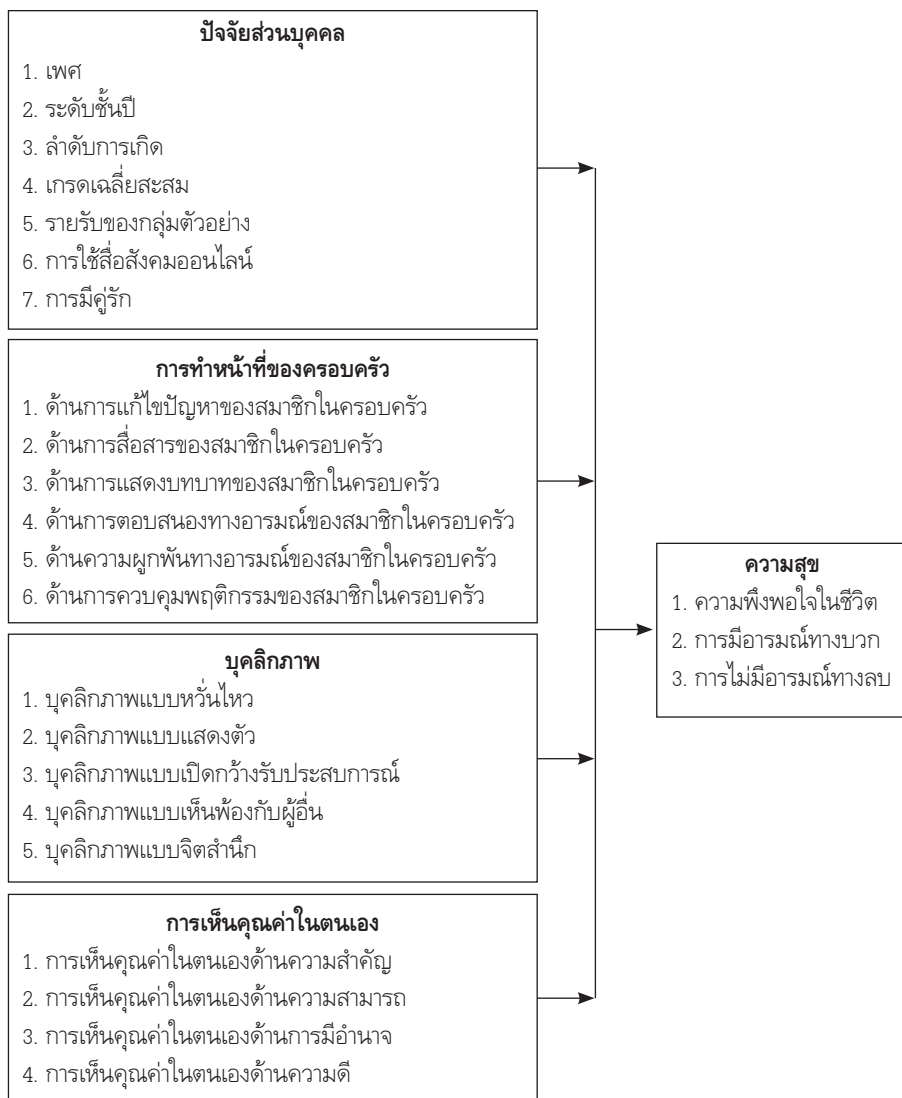
บุคลิกภาพมีอิทธิพลต่อความสุขของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายในโรงเรียนแห่งหนึ่งในกรุงเทพมหานคร

การเห็นคุณค่าในตนเองมีอิทธิพลต่อความสุขของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายในโรงเรียนแห่งหนึ่งในกรุงเทพมหานคร

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ตัวแปรอิสระ

ตัวแปรตาม

วิธีการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย จำนวน 1,181 คน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยมีจำนวน 291 คน ได้มาจากการคำนวณหาขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางการประมาณขนาดกลุ่มตัวอย่างของ Krejcie and Morgan (1970 อ้างใน พวงรัตน์ ทวีรัตน์, 2543) และใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิตามสัดส่วน (proportional stratified random sampling) ตามชั้นภูมิระดับชั้นปีที่นักเรียนกำลังศึกษาและการสุ่มตัวอย่างโดยวิธีการสุ่มแบบง่าย (simple random sampling) โดยวิธีการจับฉลากจากบัญชีรายชื่อของนักเรียน

การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. การหาค่าความเที่ยงตรง (validity) ผู้วิจัยนำแบบสอบถามไปให้คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน ตรวจสอบความเที่ยงตรงตามเนื้อหา (content validity) และความเหมาะสมของภาษา (wording) เพื่อขอคำแนะนำจากนั้นนำแบบสอบถามที่แก้ไขแล้ว ไปเก็บข้อมูลสำหรับหาค่าความเชื่อมั่น (reliability) ต่อไป

2. การหาความเชื่อมั่น (reliability) ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามที่ทดสอบความเที่ยงตรงแล้วไปใช้ทดลองใช้ (try out) กับนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ที่มีลักษณะคล้ายคลึงกับกลุ่มตัวอย่างจริงที่ทำการศึกษา จำนวน 30 คน จากนั้นนำข้อมูลที่ได้มาคำนวณค่าสัมประสิทธิ์อัลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) เพื่อวัดตัวแปร

วิธีการเก็บข้อมูล

ผู้วิจัยได้ทำการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยทำหนังสือขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูล เพื่อประกอบการทำวิทยานิพนธ์ในโรงเรียนแห่งหนึ่งจากสาขาการบริหารและพัฒนาลังคม คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ และนำแบบสอบถาม

ที่ผ่านการทดสอบคุณภาพไปดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 291 ฉบับ หลังจากนั้นนำแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืนมาตรวจสอบให้คะแนนตาม เกณฑ์ที่กำหนดไว้ และนำไปวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทาง สถิติส่วนระยะเวลาในการเก็บข้อมูล คือ ช่วงระหว่างเดือนธันวาคม 2557 ถึงเดือน กุมภาพันธ์ 2558

วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ โดยสถิติที่ใช้ในการ วิเคราะห์ข้อมูลคือ ค่าร้อยละ (percentage) ค่าเฉลี่ย (mean) ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน (standard deviation: S.D.) และการวิเคราะห์การถดถอยพหุ (stepwise multiple regression analysis) ใช้ในการวิเคราะห์เพื่อหาอิทธิพล ของตัวแปรอิสระตั้งแต่ 2 ตัวขึ้นไปที่มีอิทธิพลต่อตัวแปรตาม และอธิบายความ สัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระและตัวแปรตามในรูปของสมการหรือแบบจำลองการ วิเคราะห์ถดถอย (model of regression) และกำหนดระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ .05

ผลการวิจัย

1. ผลการศึกษาข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลพบว่า นักเรียนมัธยมศึกษาตอน ปลายโรงเรียนแห่งหนึ่งในกรุงเทพมหานครที่เป็นกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศ หญิงร้อยละ 58.8 กำลังศึกษาอยู่ระดับชั้น ม.5 ร้อยละ 34.4 ลำดับการเกิดส่วนใหญ่จะเป็นแบบลูกคนเดียว ร้อยละ 31.3 ระดับเกรดเฉลี่ยสะสมอยู่ระหว่าง 2.51- 3.50 ร้อยละ 66.7 รายรับที่ได้รับส่วนใหญ่จะเป็นแบบพอใช้จ่ายและเหลือเก็บ ร้อย ละ 70.8 ในประเด็นสื่อสังคมออนไลน์พบว่า สื่อสังคมออนไลน์ที่นักเรียนเลือกใช้ มากที่สุดจะเป็น Facebook วัตถุประสงค์ที่เลือกใช้เป็นส่วนใหญ่ คือ เพื่อความ บันเทิง (ฟังเพลง ชมภาพยนตร์ ลงรูปตนเอง เล่นเกมส์) ช่วงเวลาตั้งแต่เริ่มใช้สื่อ สังคมออนไลน์ส่วนใหญ่จะใช้ช่วงเย็น ระยะเวลาในการใช้สื่อสังคมออนไลน์มาก

ที่สุด คือ มากกว่า 5 ชั่วโมง ร้อยละ 40.9 ส่วนจำนวนครั้งในการใช้สื่อสังคมออนไลน์เป็นส่วนใหญ่คือ ใช้ 5-6 ครั้งต่อวัน ร้อยละ 54.3 ในประเด็นของการมีคู่รักพบว่านักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ไม่มีคู่รัก ร้อยละ 77.0 สำหรับความคิดเห็นของนักเรียนต่อการมีคู่รักส่วนใหญ่เห็นว่าการมีคู่รักในวัยเรียนเป็นสิ่งที่ไม่เหมาะสม สำหรับประโยชน์ของการมีคู่รักนักเรียนส่วนใหญ่เห็นว่าการมีคู่รักทำให้เรามีเพื่อนคอยให้คำปรึกษา กำลังใจ และช่วยเหลือซึ่งกันและกันส่วนปัญหาของการมีคู่รักส่วนใหญ่เห็นว่าการมีคู่รักทำให้ไม่มีเวลาเป็นของตนเอง

2. ผลการศึกษาระดับการทำหน้าที่ของครอบครัว บุคลิกภาพการเห็นคุณค่าในตนเอง และความสุขของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายในโรงเรียนแห่งหนึ่งในกรุงเทพมหานคร ปรากฏข้อมูลดังตารางที่ 1

3. การวิเคราะห์เพื่อทดสอบสมมติฐานปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความสุขของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายโรงเรียนแห่งหนึ่งในกรุงเทพมหานครโดยใช้วิธีการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (stepwise multiple regression analysis) ซึ่งก่อนที่จะทำการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณเพื่อหาความสามารถในการร่วมกันพยากรณ์ของตัวแปรอิสระ โดยการนำตัวแปรอิสระแต่ละตัวแปรมาหาความสัมพันธ์ระหว่างกัน เพื่อดูว่าตัวแปรอิสระเหล่านั้นมีความสัมพันธ์กันสูงเกิน .80 หรือไม่ เพราะถ้าตัวแปรอิสระต่างไม่เป็นอิสระต่อกันแล้วจะทำให้แยกอิทธิพลของตัวแปรหนึ่งออกจากอีกตัวแปรหนึ่งไม่ได้ และจะทำให้ผลลัพธ์ของการวิเคราะห์ความถดถอยผิดพลาดไปภายหลัง (สุชาติ ประสิทธิ์รัฐสินธุ์, 2540) ซึ่งผลจากการทดสอบข้อตกลงเบื้องต้นในการหาความสัมพันธ์ของตัวแปรอิสระพบว่า มีตัวแปรอิสระที่มีค่าความสัมพันธ์กันเกิน .08 จำนวน 1 คู่ คือ การทำหน้าที่ของครอบครัวด้านการตอบสนองทางอารมณ์ของสมาชิกในครอบครัวกับการทำหน้าที่ของครอบครัวด้านความผูกพันทางอารมณ์ของสมาชิกในครอบครัว มีความสัมพันธ์กันมากกว่า .08 ดังนั้น ผู้วิจัยเลือกที่จะตัดตัวแปรการทำหน้าที่ของครอบครัวด้านการตอบสนองทางอารมณ์ของสมาชิกในครอบครัวออก ทั้งนี้เป็นเพราะในแต่ละช่วงชีวิตของบุคคล ความต้องการตอบสนองทางอารมณ์จากครอบครัวจะแตกต่างกันไป เช่น ในวัยเด็กการตอบสนองทางอารมณ์จากพ่อแม่เป็นสิ่งที่จำเป็นอย่างยิ่งสำหรับ

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับการทำหน้าที่ของครอบครัว
บุคลิกภาพการเห็นคุณค่าในตนเองและความสุขของนักเรียน
มัธยมศึกษาตอนปลายของโรงเรียนแห่งหนึ่งในกรุงเทพมหานครที่เป็น
กลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามรายด้านและโดยรวม

ตัวแปร	$\bar{x}$	S.D.	ระดับ
การทำหน้าที่ของครอบครัว			
ด้านการแก้ไขปัญหาของสมาชิกในครอบครัว	3.89	0.651	สูง
ด้านการสื่อสารของสมาชิกในครอบครัว	3.84	0.770	สูง
ด้านการแสดงบทบาทของสมาชิกในครอบครัว	3.89	0.665	สูง
ด้านการตอบสนองทางอารมณ์ของสมาชิกในครอบครัว	4.08	0.710	สูง
ด้านความผูกพันทางอารมณ์ของสมาชิกในครอบครัว	4.18	0.697	สูง
ด้านการควบคุมพฤติกรรมของสมาชิกในครอบครัว	3.95	0.683	สูง
การทำหน้าที่ของครอบครัวโดยรวมเฉลี่ย	3.97	0.579	สูง
บุคลิกภาพ			
บุคลิกภาพแบบหวั่นไหว	3.37	0.875	ปานกลาง
บุคลิกภาพแบบแสดงตัว	3.96	0.706	สูง
บุคลิกภาพแบบเปิดกว้างรับประสบการณ์	3.90	0.633	สูง
บุคลิกภาพแบบเห็นพ้องกับผู้อื่น	4.12	0.631	สูง
บุคลิกภาพแบบจิตสำนึก	3.91	0.654	สูง
การเห็นคุณค่าในตนเอง			
การเห็นคุณค่าในตนเองด้านความสำคัญ	3.83	0.620	สูง
การเห็นคุณค่าในตนเองด้านความสามารถ	3.84	0.595	สูง
การเห็นคุณค่าในตนเองด้านการมีอำนาจ	3.62	0.663	ปานกลาง
การเห็นคุณค่าในตนเองด้านความดี	4.17	0.583	สูง
การเห็นคุณค่าในตนเองโดยรวมเฉลี่ย	3.86	0.501	สูง
ความสุข			
ความสุขโดยรวมเฉลี่ย	4.10	0.596	ค่อนข้างมี ความสุข

ลูก แต่เมื่อลูกเข้าสู่วัยรุ่นการตอบสนองทางอารมณ์ส่วนหนึ่งจะได้มาจากบุคคลภายนอกครอบครัวด้วย อาจจะเป็นกลุ่มเพื่อนฝูง รวมไปถึงความแตกต่างทางด้านวัฒนธรรมด้วย (อุมาพร ตรังคสมบัติ, 2543) หลังจากที่ผู้วิจัยได้ตัดตัวแปรการทำหน้าที่ของครอบครัวด้านการตอบสนองทางอารมณ์ของสมาชิกในครอบครัวออกไปแล้ว ผู้วิจัยจึงนำตัวแปรอิสระที่เหลือทั้งหมดมาวิเคราะห์ความสัมพันธ์อีกครั้ง พบว่า มีความสัมพันธ์ไม่เกินเกณฑ์ที่กำหนด โดยค่าความสัมพันธ์น้อยกว่า .80 จากนั้นผู้วิจัยจึงได้ดำเนินการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอนเพื่อพยากรณ์ตัวแปรอิสระที่มีอิทธิพลต่อความสุขของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายของโรงเรียนแห่งหนึ่งในกรุงเทพมหานคร ปรากฏข้อมูลดังแสดงในตารางที่ 2

ตารางที่ 2 การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอนของตัวแปรพยากรณ์ที่มีอิทธิพลต่อความสุขของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายโรงเรียนแห่งหนึ่งในกรุงเทพมหานคร

ตัวแปรพยากรณ์	b	SEb	Beta	t	p-value
ค่าคงที่ (a)	2.322	.254		9.152	.000*
บุคลิกภาพแบบแสดงตัว	.324	.041	.383	7.960	.000*
บุคลิกภาพแบบหวั่นไหว	-.241	.030	-.353	-8.057	.000*
การเห็นคุณค่าในตนเองด้านความดี	.173	.049	.169	3.526	.000*
การทำหน้าที่ของครอบครัวด้านการแก้ไขปัญหาของสมาชิกในครอบครัว	.128	.045	.140	2.832	.005*
ปัจจัยส่วนบุคคลด้านการมีรายรับแบบพอใช้จ่ายและเหลือเก็บ	.129	.058	.098	2.225	.027*
R = .678^a R² = .460 R²_{adj.} = .451 F = 48.593 Sig = .000					

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากข้อมูลที่ปรากฏในตารางที่ 2 พบว่ามีตัวแปร 5 ตัวที่มีอิทธิพลต่อความสุขของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ได้แก่ บุคลิกภาพแบบแสดงตัว บุคลิกภาพแบบหวั่นไหว และการเห็นคุณค่าในตนเองด้านความดี การทำหน้าที่ของครอบครัวด้านการแก้ไขปัญหาของสมาชิกในครอบครัว และปัจจัยส่วนบุคคลด้าน

การมีรายรับแบบพอใช้จ่ายและเหลือเก็บ โดยตัวแปรทั้ง 5 ตัว สามารถพยากรณ์ความสุขของนักเรียนได้ร้อยละ 46.0 ($R^2 = .460$) โดยมีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

เมื่อนำตัวแปรที่สามารถรวมกันพยากรณ์ความสุขของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายของโรงเรียนแห่งหนึ่งในกรุงเทพมหานครมาเขียนสมการ จะได้สมการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณของความสุขของนักเรียนในรูปคะแนนดิบ ดังนี้

ความสุข = $2.322 + .324$ (บุคลิกภาพแบบแสดงตัว) - $.241$ (บุคลิกภาพแบบหัวนโหนว) + $.173$ (การเห็นคุณค่าในตนเองด้านความดี) + $.128$ (การทำหน้าที่ของครอบครัวด้านการแก้ไขปัญหาของสมาชิกในครอบครัว) + $.129$ (ปัจจัยส่วนบุคคลด้านการมีรายรับแบบพอใช้จ่ายและเหลือเก็บ)

ขณะที่สมการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณของความสุขของนักเรียนในรูปแบบคะแนนมาตรฐานเป็นดังนี้

ความสุข = $.383$ (บุคลิกภาพแบบแสดงตัว) - $.353$ (บุคลิกภาพแบบหัวนโหนว) + $.169$ (การเห็นคุณค่าในตนเองด้านความดี) + $.140$ (การทำหน้าที่ของครอบครัวด้านการแก้ไขปัญหาของสมาชิกในครอบครัว) + $.098$ (ปัจจัยส่วนบุคคลด้านการมีรายรับแบบพอใช้จ่ายและเหลือเก็บ)

ตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อความสุขของนักเรียนได้ดีที่สุดคือ บุคลิกภาพแบบแสดงตัว ($Beta = .383$) รองลงมา ได้แก่ บุคลิกภาพแบบหัวนโหนว ($Beta = -.353$) การเห็นคุณค่าในตนเองด้านความดี ($Beta = .169$) การทำหน้าที่ของครอบครัวด้านการแก้ไขปัญหาของสมาชิกในครอบครัว ($Beta = .140$) และปัจจัยส่วนบุคคลด้านการมีรายรับแบบพอใช้จ่ายและเหลือเก็บ ($Beta = .098$)

อภิปรายผล

1. การทำหน้าที่ของครอบครัว

จากผลการศึกษาพบว่า การทำหน้าที่ของครอบครัวของนักเรียนในภาพรวมอยู่ในระดับสูง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.97 สะท้อนให้เห็นว่า สมาชิกในครอบครัว

ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายมีการทำหน้าที่ของครอบครัวเป็นอย่างดี กล่าวคือ สมาชิกในครอบครัวมีความผูกพันห่วงใยซึ่งกันและกัน เห็นคุณค่าของทุกคนในครอบครัว ดูแลเอาใจใส่ซึ่งกันและกัน เผชิญปัญหาต่างๆ ร่วมกันและช่วยกันแก้ไข ปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้นในครอบครัวได้ สมาชิกในครอบครัวปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ที่ครอบครัวกำหนด เข้าใจในอารมณ์ของสมาชิกแต่ละคน สามารถรับรู้ถึงอารมณ์ของสมาชิกคนอื่นๆ ในครอบครัวได้ ซึ่ง McMaster ได้กล่าวว่า การทำหน้าที่ของครอบครัวที่ดีและเหมาะสมจะทำให้ครอบครัวดำเนินไปได้ด้วยดี สมาชิกในครอบครัวปฏิบัติหน้าที่ด้านต่างๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีการสื่อสารที่ชัดเจนและตรงต่อบุคคลเป้าหมาย แสดงอารมณ์ได้หลายแบบในปริมาณและสถานการณ์ที่เหมาะสม มีความสนใจต่ออีกฝ่ายหนึ่งอย่างแท้จริง สมาชิกประพฤติตนอยู่ในขอบเขตอันเหมาะสม ไม่ทำให้เกิดความเดือดร้อนแก่ตนเองและผู้อื่นและครอบครัวสามารถอยู่ได้อย่างปกติสุข ซึ่งจะส่งผลให้สมาชิกในครอบครัวมีพฤติกรรมที่ดี ไม่มีปัญหาบุคลิกภาพ หรือมีอาการป่วยทางกายอันเนื่องมาจากสาเหตุทางใจ (อุมาพร ตรังคสมบัติ, 2544)

2. บุคลิกภาพ

จากผลการศึกษาพบว่า บุคลิกภาพแบบเห็นพ้องกับผู้อื่น และบุคลิกภาพแบบแสดงตัวอยู่ในระดับสูง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.12 และ 3.96 ตามลำดับ ส่วนบุคลิกภาพแบบหัวนโหนอยอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.37 โดยรายละเอียดของแต่ละบุคลิกภาพมีดังต่อไปนี้

ผลการศึกษาพบว่า ระดับบุคลิกภาพแบบเห็นพ้องกับผู้อื่น มีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 4.12 ซึ่งอยู่ในระดับสูง ในเรื่องนักเรียนแสดงความจริงใจต่อคนที่ฉันรู้จัก เป็นคนอ่อนน้อมถ่อมตน เข้าใจความรู้สึกของผู้อื่นที่ผิดหวังได้เป็นอย่างดี สอดคล้องกับผลการสัมภาษณ์นักเรียนที่กล่าวถึงบุคลิกภาพแบบเห็นพ้องกับผู้อื่นไว้ว่า เวลาที่เพื่อนชวนไปเที่ยวข้างนอกหลังเลิกเรียน หรือในช่วงวันหยุดหลังจากเลิกเรียนพิเศษแล้ว นักเรียนก็จะเลือกไปเที่ยวกับเพื่อนๆ เพราะเป็นห่วงเพื่อน หรือในกรณีที่มีการสอบเพื่อเก็บคะแนนนักเรียนทุกคนก็จะช่วยเพื่อนทบทวนแนวข้อสอบ

ให้กับเพื่อนในกลุ่มและเพื่อนในห้องด้วย เพราะอยากจะช่วยทำให้เพื่อนทุกคนสอบผ่านไปด้วยกัน สะท้อนให้เห็นว่า นักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายมีความไว้วางใจผู้อื่นสูง ปฏิบัติตนต่อผู้อื่นด้วยความจริงใจ เห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าส่วนตน เต็มใจที่จะช่วยเหลือผู้ที่ต้องการความช่วยเหลือ มีความยืดหยุ่นสูง และมีความประนีประนอมกับผู้อื่น จึงกล่าวได้ว่าบุคคลที่มีบุคลิกภาพแบบเห็นพ้องกับผู้อื่นอยู่ในระดับสูงจะเป็นนักปรับตัว เป็นผู้ที่มีความโน้มที่จะทำตามความต้องการของกลุ่ม ยอมรับบรรทัดฐานของกลุ่มมากกว่าที่จะยืนกรานความต้องการของตนเอง ไว้วางใจผู้อื่น ปฏิบัติต่อผู้อื่นอย่างตรงไปตรงมา เต็มใจช่วยเหลือผู้ที่ต้องการความช่วยเหลือ และเห็นอกเห็นใจผู้อื่น (Costa and McCrae, 1995)

ผลการศึกษาพบว่าระดับบุคลิกภาพแบบแสดงตัว มีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.96 ซึ่งอยู่ในระดับสูง ในเรื่องนักเรียนสามารถปรับตัวเข้าหาผู้อื่นได้ง่าย กล้าแสดงออกอย่างตรงไปตรงมาต่อกลุ่มเพื่อน ชอบพบปะกับผู้อื่น มีความสุขเมื่อได้อยู่ร่วมกับกลุ่มเพื่อน สอดคล้องกับผลการสัมภาษณ์นักเรียนที่กล่าวถึงบุคลิกภาพแบบแสดงตัวไว้ว่านักเรียนโดยส่วนใหญ่เป็นคนกล้าแสดงออกอย่างเปิดเผยต่อเพื่อนในกลุ่ม ำรงแจ่มใสอยู่เสมอ ชอบที่จะพบปะกับเพื่อนมาก และจะเข้าไปทักทายเพื่อนใหม่ด้วยแม้จะอยู่คนละห้องก็ตาม เนื่องจากอยากมีเพื่อนคุย และการได้อยู่กับเพื่อนและทำกิจกรรมร่วมกับเพื่อนทำให้มีความสุขมาก เพราะได้มีการพูดคุย ได้สนุกสนานร่วมกับเพื่อน ได้มีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและประสบการณ์ใหม่ๆ ซึ่งกันและกัน สะท้อนให้เห็นว่า นักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายเป็นคนมีมนุษยสัมพันธ์ดี อารมณ์ดี มีความสุข ำรงแจ่มใส หัวเราะง่าย สามารถปรับตัวได้ดี มองโลกในแง่ดี เข้ากับผู้อื่นได้ง่าย และชอบการเข้าสังคม จึงกล่าวได้ว่า บุคคลที่มีบุคลิกภาพแบบแสดงตัวอยู่ในระดับสูงจะเป็นผู้ที่มีลักษณะน่าคบ ชอบการแสดงออก ชอบสนทนากับบุคคลอื่น ชอบอยู่ในวงสมาคม หัวเราะง่าย ปรารถนาความตื่นเต้นและมีการสร้างความสัมพันธ์กับคนจำนวนมาก (Costa and McCrae, 1995)

ผลการศึกษาพบว่าระดับบุคลิกภาพแบบหวั่นไหวมีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.37 ซึ่งอยู่ในระดับปานกลาง ในเรื่องนักเรียนมักจะวิตกกังวลกับสถานการณ์ต่างๆ

ไม่สบายใจกับสิ่งที่ยังไม่เกิดขึ้นคิดถึงเรื่องความผิดพลาดที่ผ่านไปแล้วสอดคล้องกับผลการสัมภาษณ์นักเรียนที่กล่าวถึงบุคลิกภาพแบบห่วงไหวไว้ว่า สิ่งนี้นักเรียนทั้งหมดวิตกกังวลมากที่สุด แม้ว่าเหตุการณ์เหล่านั้นจะยังไม่เกิดขึ้นก็ตาม นั่นก็คือเรื่องของการสอบ รวมทั้งเรื่องการสอบเข้าในระดับมหาวิทยาลัย สะท้อนให้เห็นว่านักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายยังเป็นคนที่ใช้ทั้งเหตุผลและอารมณ์ในการตัดสินใจหรือกระทำการสิ่งต่างๆ เกิดความวิตกกังวลหรือท้อใจบ้างแต่ไม่รุนแรง บางเวลาก็มีอารมณ์สงบนิ่ง มีอารมณ์โกรธและเศร้าบางเวลา บางครั้งก็กลัวในสิ่งที่ยังไม่เกิดขึ้น บางครั้งก็เก็บเอาความผิดพลาดที่เกิดขึ้นไปแล้วมาคิด อย่างไรก็ตาม แม้นักเรียนจะมีวิตกกังวลอยู่ในระดับปานกลาง แต่นักเรียนก็ยังสามารถเข้าร่วมสถานการณ์ทางสังคมต่างๆ ได้โดยไม่รู้สึกอึดอัดจนเกินไป มีความอดทนต่อความคับข้องใจพอสมควร สามารถจัดการความเครียดของตนเองได้ในระดับปานกลาง ควบคุมตนเองและจัดการกับสิ่งต่างๆ ได้ในระดับหนึ่งจึงกล่าวได้ว่า วัยรุ่นเป็นช่วงที่มีความขัดแย้งมีลักษณะวิกฤติยิ่งกว่าช่วงอื่นๆ เพราะเป็นช่วงหัวเลี้ยวหัวต่อระหว่างความเป็นเด็กและความเป็นผู้ใหญ่ ถ้าหากไม่สามารถแก้ไขภาวะวิกฤติให้ลุล่วงไปได้ด้วยดีนั้นเด็กวัยรุ่นคนนั้นก็จะกลายเป็นเด็กวัยรุ่นที่มีอัตลักษณ์อันสับสนและกลายเป็นผู้ใหญ่ที่มีบุคลิกภาพไม่มั่นคง แต่ถ้าหากเด็กวัยรุ่นผู้นั้นสามารถแก้ไขภาวะวิกฤติและข้อขัดแย้งได้ด้วยดีก็ทำให้เกิดลักษณะบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ ซึ่งส่งผลต่อการมีโครงสร้างบุคลิกภาพที่มั่นคง (Ryckman, 1997)

3. การเห็นคุณค่าในตนเอง

จากผลการศึกษาพบว่า การเห็นคุณค่าในตนเองของนักเรียนในภาพรวมอยู่ในระดับสูงมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.86 สะท้อนให้เห็นว่านักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายสามารถดูแลตนเองในชีวิตประจำวันได้เป็นอย่างดีได้รับการเอาใจใส่จากคนรอบข้าง บุคคลรอบข้างพร้อมที่จะช่วยเหลือเป็นลูกที่ดีของพ่อแม่และทำในสิ่งที่ถูกต้องเสมอ ซึ่ง Maslow (1970) ได้กล่าวไว้ว่าการเห็นคุณค่าในตนเองทำให้บุคคลเกิดความรู้สึกเชื่อมั่นในตนเองรู้สึกว่าคุณค่าและมีความสามารถในการทำสิ่งต่างๆ ให้สำเร็จได้แต่ละระดับการเห็นคุณค่าในตนเองด้านการมีอำนาจมีค่าจะแน่นอนเฉลี่ยเท่ากับ

3.62 ซึ่งอยู่ในระดับปานกลางสะท้อนให้เห็นว่า นักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ยังมีความเชื่อมั่นในอำนาจของตนเองว่าสามารถกระทำสิ่งต่างๆ ให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามที่ตนเองต้องการได้ และเมื่อนักเรียนได้ถูกรับเลือกให้เป็นหัวหน้ากลุ่ม ก็พอที่จะมีอำนาจในการควบคุมเพื่อนในกลุ่มให้ทำงานตามหน้าที่ที่ตนเองมอบหมายแก่เพื่อนในกลุ่มได้ แต่ยังไม่ถึงขั้นที่จะควบคุมพฤติกรรมของเพื่อนให้ทำตามใจของนักเรียนได้ทั้งหมด

4. ความสุข

ผลการศึกษาพบว่า ระดับความสุขโดยรวมของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย มีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 4.10 ซึ่งอยู่ในระดับค่อนข้างมีความสุขทั้งนี้อาจเนื่องมาจากนักเรียนสามารถปรับตัวให้เข้ากับกลุ่มเพื่อนและระบบการเรียนการสอนได้ โดยมีอาจารย์ให้การสนับสนุนส่งเสริมด้านวิชาการ คนในครอบครัวให้ความช่วยเหลือและให้กำลังใจ นอกจากนี้ทางโรงเรียนจัดให้มีกิจกรรมต่างๆ ที่จะช่วยให้นักเรียนมีบุคลิกภาพที่ดีสามารถปรับตัวกับระบบการเรียนการสอนและการใช้ชีวิตในโรงเรียน เช่น การจัดโครงการปฐมนิเทศแก่นักเรียน การจัดกิจกรรมกีฬา การจัดกิจกรรมทำบุญตักบาตร การจัดกิจกรรมประกวดวงดนตรี และการจัดกิจกรรมแสดงละครเวที เป็นต้น ดังที่ ประณต คำนิม (2549) ได้กล่าวว่า การปรับตัวได้ดีต่อสถานการณ์การเรียน รวมถึงสภาพแวดล้อมในโรงเรียนเป็นสาเหตุหนึ่งของความสุขในวัยรุ่นซึ่งอาจจะอธิบายได้ว่าการปรับตัวให้เข้ากับสิ่งแวดล้อมหรือปรับตัวได้ไม่ดี บุคคลนั้นจะดำเนินชีวิตอยู่ในสังคมโดยปราศจากความสุข และจากผลการสัมภาษณ์นักเรียนที่กล่าวถึงความสุขไว้ว่า ความสุขในปัจจุบันของนักเรียนคือ การได้ทำกิจกรรมและได้มาพบปะสังสรรค์กับเพื่อนในชั้นเรียนทุกวัน ได้ไปเที่ยวกับเพื่อนๆ ในช่วงวันหยุด รวมถึงการได้อยู่ร่วมกับครอบครัวอย่างพร้อมเพรียงกัน ส่วนความสุขในอนาคตของนักเรียนคือ อยากจะประสบความสำเร็จด้านการเรียนหนังสือ อยากมีสุขภาพร่างกายแข็งแรง ไม่มีโรคภัยไข้เจ็บ รวมถึงขอให้ชีวิตดำเนินไปแบบไม่มีอุปสรรค นอกจากนี้นักเรียนบางคนบอกว่าอยากมีเวลาพักผ่อนเป็นของตนเองอย่างเต็มที่เหมือนสมัยที่ยังเป็นเด็ก เพราะทุกวันนี้เวลาตื่นจากที่นอนรู้สึกได้

ว่าตนเองไม่เคยได้พักผ่อนหรือใช้เวลาในการพักผ่อนน้อยมาก ด้วยเหตุนี้จึงอาจทำให้เป็นเหตุให้ความสุขของนักเรียนอยู่ในระดับค่อนข้างมีความสุข สอดคล้องกับผลการศึกษาอื่นๆ พบว่า นักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย (วรรัตน์ กัจจนมาภรณ์ และคณะ, 2550) ส่วนใหญ่มีความสุขอยู่ในระดับปานกลางหรือมีระดับความสุขเท่ากับคนทั่วไป

5. ผลการทดสอบสมมติฐาน

ผลการทดสอบสมมติฐานการวิจัยพบว่า ตัวแปรจำนวน 5 ตัว ได้แก่ บุคลิกภาพแบบแสดงตัวบุคลิกภาพแบบหัวนโหนว การเห็นคุณค่าในตนเองด้านความดี การทำหน้าที่ของครอบครัวด้าน การแก้ไขปัญหาของสมาชิกในครอบครัว และปัจจัยส่วนบุคคลด้านการมีรายรับแบบพอใช้จ่ายและเหลือเก็บ สามารถพยากรณ์ความสุขของนักเรียนได้ร้อยละ 46.0 ($R^2 = .460$) โดยมีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ดังรายละเอียดต่อไปนี้

บุคลิกภาพแบบแสดงตัวมีอิทธิพลต่อความสุขของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายของโรงเรียนแห่งหนึ่งในกรุงเทพมหานคร โดยมีผลเชิงบวก ($Beta=.383$) หมายความว่า ถ้านักเรียนมีบุคลิกภาพแบบแสดงตัวเพิ่มขึ้นจะส่งผลให้ความสุขของนักเรียนเพิ่มขึ้นด้วย ซึ่งการที่นักเรียนมีบุคลิกภาพแบบนี้มักจะมิมมนุษย์สัมพันธ์ดี เข้ากับผู้อื่นได้ง่าย สามารถปรับตัวได้ดี มองโลกในแง่ดี และชอบทำกิจกรรมทางสังคม เพราะถือเป็นการเพิ่มประสบการณ์ทางบวกอย่างหนึ่งให้กับชีวิต ส่งผลให้นักเรียนมีแนวโน้มที่จะรู้สึกพึงพอใจในชีวิตและมีอารมณ์ทางบวกในระดับสูงจนนำไปสู่ความสุข (Costa and McCrae, 1995; Argyle, 2001) ส่วนสิ่งที่ทำให้นักเรียนมีบุคลิกภาพแบบแสดงตัว อาจเกิดมาจากความสามารถที่นักเรียนมีตั้งแต่เกิด รูปแบบการเลี้ยงดูของครอบครัว หรือแม้กระทั่งสภาพแวดล้อมภายในโรงเรียน ไม่ว่าจะเป็นการจัดกิจกรรมของชมรมต่างๆ เพื่อส่งเสริมความสามารถของนักเรียนให้เกิดบุคลิกภาพแบบกล้าแสดงตัว เช่น กิจกรรมเสียงตามสายของโรงเรียน กิจกรรมประกวดวงดนตรี กิจกรรมประกวดกล่าวสุนทรพจน์ และกิจกรรมโครงการวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี เป็นต้น สอดคล้องกับผลการสัมภาษณ์

นักเรียนที่กล่าวถึงบุคลิกภาพแบบแสดงตัวแล้วเกิดความสุขไว้ว่า การได้อยู่กับเพื่อนและทำกิจกรรมร่วมกับเพื่อนทำให้มีความสุขมาก เพราะได้มีการพูดคุย ได้สนุกสนานร่วมกับเพื่อน ได้มีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและประสบการณ์ใหม่ๆ ซึ่งกันและกัน สอดคล้องกับผลการศึกษาของ Cheng and Furnham (2002, 2003) และ Demir and Weitekamp (2007) ที่กล่าวไว้ตรงกันว่า บุคลิกภาพด้านการแสดงตัวมีความสัมพันธ์ทางบวกกับความสุข อีกทั้งบุคลิกภาพด้านการแสดงตัวยังสามารถเป็นตัวทำนายความสุขในเชิงบวกได้อีกด้วย ในทางตรงกันข้าม บุคลิกภาพแบบหวั่นไหวมีอิทธิพลต่อความสุขของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายของโรงเรียนแห่งหนึ่งในกรุงเทพมหานคร โดยมีผลเชิงลบ ($Beta = -.353$) หมายความว่า ถ้านักเรียนมีบุคลิกภาพแบบหวั่นไหวเพิ่มขึ้นจะส่งผลให้ความสุขของนักเรียนลดลง ซึ่งการนักเรียนมีบุคลิกภาพแบบนี้ก็มักจะชอบเก็บตัว ไม่ชอบการเข้าสังคม ไม่ชอบเข้าร่วมกิจกรรมใดๆ มักมองโลกในแง่ร้าย และมีแนวโน้มที่จะรู้สึกไม่พึงพอใจในชีวิตสูงอีกด้วย โดยลักษณะเฉพาะตัวของบุคลิกภาพแบบหวั่นไหวนี้จะมีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจในชีวิตและอารมณ์ทางลบ ซึ่งเป็นองค์ประกอบหลักในการประเมินความสุขของบุคคล อีกทั้งลักษณะเฉพาะตัวดังกล่าวจึงนำไปสู่ความทุกข์ใจหรือการปราศจากความสุข จึงทำให้บุคลิกภาพแบบหวั่นไหวมีอิทธิพลเชิงลบต่อความสุขของนักเรียน (Costa and McCrae, 1995; Argyle, 2001) ส่วนสิ่งที่ทำให้นักเรียนมีบุคลิกภาพแบบหวั่นไหว อาจเกิดมาจากนักเรียนมีบุคลิกภาพแบบนี้ตั้งแต่เกิด รูปแบบการเลี้ยงดูของครอบครัว หรือแม้กระทั่งสภาพแวดล้อมภายในโรงเรียนรูปแบบการเรียนการสอนของโรงเรียน รวมถึงรูปแบบการสอบ ไม่ว่าจะเป็นการสอบย่อย การสอบทั้งกลางภาคและปลายภาค โดยเฉพาะอย่างยิ่งการสอบเพื่อเข้ามหาวิทยาลัย ซึ่งสิ่งเหล่านี้สามารถเป็นสิ่งที่ทำให้นักเรียนเกิดบุคลิกภาพแบบหวั่นไหวได้สอดคล้องกับผลการสัมภาษณ์นักเรียนที่กล่าวถึงบุคลิกภาพแบบหวั่นไหวแล้วเกิดความสุขในทางลบไว้ว่า สิ่งที่ทำให้นักเรียนทั้งหมดวิตกกังวลมากที่สุด แม้ว่าเหตุการณ์เหล่านั้นจะยังไม่เกิดขึ้นก็ตาม นั่นก็คือเรื่องของการสอบ รวมทั้งเรื่องการสอบเข้าในระดับมหาวิทยาลัยที่ประเด็นที่ทำให้นักเรียนเกิดความวิตกกังวลมากที่สุด เพราะกลัวจะสอบเข้ามหาวิทยาลัยและคณะที่

ตนเองไฝฝืนไม่ได้ จนทำให้นักเรียนเกิดความกดดันและไม่ค่อยมองโลกในแง่ดีในเรื่องของผลการสอบเข้ามหาวิทยาลัย สอดคล้องกับผลการศึกษาของ Cheng and Furnham (2002, 2003) และ Demir and Weitekamp (2007) ที่กล่าวไว้ตรงกันว่าบุคลิกภาพแบบหวั่นไหวมีความสัมพันธ์ทางลบกับความสุข อีกทั้งบุคลิกภาพแบบหวั่นไวยังสามารถเป็นตัวทำนายความสุขในเชิงลบได้อีกด้วย

การเห็นคุณค่าในตนเองด้านความดีมีอิทธิพลต่อความสุขของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนแห่งหนึ่ง ในกรุงเทพมหานคร โดยมีผลเชิงบวก ($Beta = .169$) หมายความว่า ถ้านักเรียนมีการเห็นคุณค่าในตนเองด้านความดีเพิ่มขึ้นจะส่งผลให้ความสุขของนักเรียนเพิ่มขึ้นด้วย ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากนักเรียนมีความรู้สึกว่าตนเองเป็นผู้ที่มีความซื่อสัตย์ เคารพบุคคลที่ควรเคารพ หลีกเลียงพฤติกรรมที่ไม่ถูกต้อง และนักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างได้มีการเห็นคุณค่าในตนเองด้านความดีอยู่ในระดับสูง ซึ่งสามารถส่งผลให้เกิดความสุขได้ สอดคล้องกับผลการสัมภาษณ์นักเรียนที่กล่าวถึงการเห็นคุณค่าในตนเองด้านความดีแล้วเกิดความสุขไว้ว่า กิจกรรมที่นักเรียนทำความดีประกอบไปด้วย การที่นักเรียนส่วนใหญ่จะออกไปทำบุญร่วมกับครอบครัว การไปทำบุญร่วมกับเพื่อนในกลุ่มในช่วงวันหยุด การซื้อของแจกที่สถานสงเคราะห์เด็กกำพร้า การบริจาคสิ่งของที่ไม่ใช้แล้วแก่คนยากจน การนั่งเรือเข้าไปบริจาคสิ่งของ อาหาร เครื่องดื่ม และสิ่งอำนวยความสะดวกแก่ผู้ประสบอุทกภัยในช่วงปี พ.ศ. 2554 จากการทำความดีที่กล่าวมานั้น นักเรียนส่วนใหญ่มีความเห็นตรงกันว่า สิ่งที่ได้จากการทำความดีนั้นทำให้มีความสุขมาก สอนให้นักเรียนเป็นผู้ให้มากกว่าที่จะเป็นผู้รับเพียงอย่างเดียว และเรียนรู้ว่าสิ่งที่เรามีอยู่นั้นเพียงพอแล้ว เราควรที่จะรู้จักการแบ่งปันสิ่งที่เรามีให้กับคนที่เขายิ่งขาดแคลน เพื่อความสุขให้แก่คนที่ยิ่งด้อยโอกาสกว่าเราอีกมากมาย โดยบุคคลที่มีคุณความดีและเห็นคุณค่าในความดีที่ตนเองมีอยู่ บุคคลนั้นจะปฏิบัติตนอยู่ในคุณธรรมและมีจิตใจที่เอื้อเฟื้อแก่ผู้อื่น เพื่อสร้างความสุขให้แก่ตนเอง ครอบครัวและผู้อื่นจึงได้กล่าวว่า การที่บุคคลมีการเห็นคุณค่าในตนเองด้านความดีอยู่ในระดับสูงจะมีชีวิตอยู่ได้ด้วยความราบรื่น และเป็นสุข อีกทั้งยังทำให้บุคคลนั้นเป็นที่รักได้ทั้งตนเองและผู้อื่นสามารถให้ความรัก ความเอื้ออาทรแก่บุคคลอื่น และใส่ใจในความสุขทุกข์ของคน

อื่นได้เช่นเดียวกัน (Coopersmith, 1981; อุมพร ตรังคมบัติ, 2544 และ นวลศิริ เปาโรหิตย์, 2550)

การทำหน้าที่ของครอบครัวด้านการแก้ไขปัญหาของสมาชิกในครอบครัวมีอิทธิพลต่อความสุขของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนแห่งหนึ่งในกรุงเทพมหานคร โดยมีผลเชิงบวก ($Beta=.140$) หมายความว่า ถ้านักเรียนมีการทำหน้าที่ของครอบครัวด้านการแก้ไขปัญหาของสมาชิกในครอบครัวเพิ่มขึ้นจะส่งผลให้ความสุขของนักเรียนเพิ่มขึ้นด้วยทั้งนี้อาจเนื่องมาจากนักเรียนส่วนใหญ่อาศัยอยู่ร่วมกับบิดา-มารดาซึ่งเมื่อเกิดปัญหาขึ้นครอบครัวก็จะร่วมกันคิดหาแนวทางในการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นจนสำเร็จ ทำให้นักเรียนมีความสุขเมื่อปัญหาต่างๆ ได้ถูกแก้ไขลงแล้ว สอดคล้องกับผลการสัมภาษณ์นักเรียนที่กล่าวถึงการทำหน้าที่ของครอบครัวด้านการแก้ไขปัญหาของสมาชิกในครอบครัวแล้วเกิดความสุขไว้ว่า เวลาที่ครอบครัวของนักเรียนมีปัญหามากๆ ครอบครัวของนักเรียนแต่ละคน จะมีวิธีการแก้ปัญหาที่แตกต่างกันออกไป ซึ่งนักเรียนส่วนใหญ่เห็นตรงกันว่าเมื่อปัญหาที่เกิดขึ้นได้ถูกคลี่คลายลงแล้ว นักเรียนรู้สึกสบายใจและมีความสุขที่ปัญหาในแต่ละครั้งสามารถผ่านพ้นไปได้ด้วยดี จึงกล่าวได้ว่าหากครอบครัวมีการจัดการกับการแก้ปัญหาได้อย่างมีประสิทธิภาพ ก็จะทำให้สมาชิกในครอบครัวมีความสุขเมื่อปัญหาต่างๆ ได้ถูกแก้ไขอย่างสำเร็จ และยังส่งผลให้การทำหน้าที่ด้านอื่นๆ ของครอบครัวไม่บกพร่องตามไปด้วย (อุมพรตรังคมบัติ, 2544)

ปัจจัยส่วนบุคคลด้านการมีรายรับแบบพอใช้จ่ายและเหลือเก็บมีอิทธิพลต่อความสุขของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายของโรงเรียนแห่งหนึ่งในกรุงเทพมหานคร โดยมีผลเชิงบวก ($Beta=.098$) หมายความว่า ถ้านักเรียนมีปัจจัยส่วนบุคคลด้านการมีรายรับแบบพอใช้จ่ายและเหลือเก็บเพิ่มขึ้นจะส่งผลให้ความสุขของนักเรียนเพิ่มขึ้นด้วย อาจเป็นเพราะการที่นักเรียนยังอยู่ในวัยเรียนรายรับที่นักเรียนได้รับส่วนใหญ่มาจากการประกอบอาชีพของพ่อแม่หรือผู้ปกครองเพียงอย่างเดียวและรายรับยังมีความสัมพันธ์กับความรู้สึกมีความสุขของบุคคล ซึ่งการที่นักเรียนได้รับเงินเพียงพอต่อค่าใช้จ่ายที่จำเป็น นักเรียนก็จะรู้สึกว่าตนมีความสุข ในทางตรงกันข้ามถ้าหากนักเรียนได้รับเงินไม่เพียงพอต่อค่าใช้จ่าย นักเรียนก็

อาจจะรู้สึกว่ามันไม่มีความสุขได้ (Weiten and Lloyd, 2003) สอดคล้องกับผลการสัมภาษณ์นักเรียนที่กล่าวถึงปัจจัยส่วนบุคคลด้านการมีรายรับแบบพอใช้จ่าย และเหลือเก็บแล้วเกิดความสุขไว้ว่า ถ้ามีรายรับเพิ่มขึ้นจากที่ได้รับอยู่ในตอนนี้ก็จะดีมาก แม้ว่าจะมีรายรับแบบพอใช้จ่ายและเหลือเก็บอยู่แล้วก็ตาม นอกจากนี้ ผลการศึกษาของวอร์ธัน กัจจนมาภรณ์ และคณะ (2550) พบว่าปัจจัยส่วนบุคคลด้านรายรับของนักเรียนซึ่งนักเรียนที่มีรายรับไม่เพียงพอมีโอกาสมีความสุขในระดับต่ำกว่าคนทั่วไปมากกว่านักเรียนที่มีรายรับเพียงพอ ฉะนั้นจึงกล่าวว่าการที่นักเรียนมีรายรับอย่างเพียงพอจะทำให้นักเรียนมีความสุขเพิ่มมากขึ้น

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย

1. ควรสนับสนุนให้นักเรียนมีการพัฒนาและปรับปรุงบุคลิกภาพในทุกด้านอย่างเหมาะสม ช่วยให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับลักษณะบุคลิกภาพของตนเอง รวมไปถึงการเรียนรู้และยอมรับในบุคลิกภาพของผู้อื่น ซึ่งอาจผ่านทางการเรียนการสอนและกิจกรรมชมรมต่างๆ เช่น การทำงานกลุ่ม การไปทัศนศึกษา รวมไปถึงการเข้าร่วมกิจกรรมชมรมของโรงเรียนตามความสนใจของนักเรียนทั้งด้านกีฬา สังคม ศิลปวัฒนธรรม เป็นต้น

2. ผู้ปกครอง คณาจารย์ ผู้บริหารโรงเรียน รวมถึงกลุ่มเพื่อนในโรงเรียน ควรช่วยกันส่งเสริมและสนับสนุนให้นักเรียนยอมรับความรู้สึกของตนตามความเป็นจริง เปิดโอกาสให้นักเรียนได้แสดงความคิดเห็นและยอมรับในการตัดสินใจอย่างสมเหตุสมผล สนับสนุนให้นักเรียนได้ใช้ศักยภาพที่มีอยู่ในตัวได้อย่างเต็มความสามารถ แสดงความชื่นชมในการกระทำที่ดี และหาตัวแบบที่ดีมีประสิทธิภาพเพื่อให้นักเรียนได้ถือเป็นแบบอย่าง

3. ควรจะมีการกระตุ้นให้บิดามารดาได้ตระหนักในหน้าที่ของตนเองและหันมาเอาใจใส่บุตรหลานอย่างใกล้ชิดมากยิ่งขึ้น ซึ่งสถาบันการศึกษาควรส่งเสริมด้วยการให้ความรู้แก่นักเรียนเกี่ยวกับเรื่องการทำหน้าที่ของครอบครัว โดยการเพิ่ม

เข้าไปในหลักสูตรการเรียนการสอนหรือกิจกรรมเสริมหลักสูตร อีกทั้งหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น กระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ควรมีการสนับสนุนส่งเสริมให้บิดา มารดา รวมถึงบุตรตระหนักถึงความสำคัญของการทำหน้าที่ของตนเองต่อครอบครัว โดยอาจส่งเสริมให้มีการจัดกิจกรรมเพื่อให้ความรู้ ความเข้าใจ และเสริมสร้างสายสัมพันธ์อันดีภายในครอบครัว

4. การมีรายรับแบบพอใช้จ่ายและเหลือเก็บ แม้จะทำให้นักเรียนมีความสุขเพิ่มขึ้น แต่สิ่งที่นักเรียนและผู้ปกครองควรให้ความสำคัญ คือ การศึกษาความรู้ในเรื่องของการทำบัญชีรายรับ-รายจ่าย เพราะจะทำให้นักเรียนกำหนดเป้าหมายทางการเงินของนักเรียนได้อย่างชัดเจน ทราบถึงรายละเอียดค่าใช้จ่ายและพฤติกรรมการใช้จ่ายรายวันและรายเดือนของนักเรียนเอง

5. ผู้ปกครองควรส่งเสริมและสนับสนุนให้นักเรียนรับรู้และเข้าใจในการเปลี่ยนแปลงตามพัฒนาการของตนเรียนรู้ที่จะตอบสนองความต้องการของนักเรียนอย่างเหมาะสมมองหาความสุขรอบตัว ส่วนสถาบันการศึกษาควรจัดการเรียนการสอนและสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมและสนับสนุนให้นักเรียนได้เรียนและทำกิจกรรมอย่างมีความสุขเช่นอาจารย์ควรมีวิธีการสอนที่จูงใจให้ผู้เรียนเกิดความสนใจ ไม่มีความกดดันทางด้านเนื้อหาวิชาการจนเกินไป มีการจัดเตรียมอุปกรณ์การเรียนการสอนต่างๆให้เพียงพอและทันสมัยและมีสื่ออิเล็กทรอนิกส์ที่ได้มาตรฐาน เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนมีโอกาสดูศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง

ข้อเสนอแนะเพื่อการศึกษาครั้งต่อไป

เพื่อให้ผลการศึกษาค้างนี้สามารถนำไปประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์ได้อย่างกว้างขวางมากขึ้น ผู้วิจัยจึงมีข้อเสนอแนะเพื่อการศึกษาครั้งต่อไป ดังนี้

1. ตัวแปรการใช้สื่อสังคมออนไลน์และการมีครูรักที่ผู้วิจัยใช้ในการศึกษาค้างนี้ เป็นตัวแปรย่อยที่อยู่ในตัวแปรปัจจัยส่วนบุคคล สำหรับการศึกษาในครั้งต่อไปควรนำตัวแปรการใช้สื่อสังคมออนไลน์และการมีครูรักเป็นตัวแปรหลักในการศึกษาเพื่อให้ข้อมูลจากทั้งสองตัวแปรนี้มีความละเอียดและชัดเจนมากยิ่งขึ้น

2. ควรมีการศึกษาตัวแปรอิสระและปัจจัยส่วนบุคคลอื่นๆ ที่สามารถ

พยากรณ์ความสุขของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายเพิ่มขึ้น เช่น การได้ทำตามความฝันของตนเอง ความมุ่งมั่นในตนเอง ความคาดหวังทางการศึกษาของนักเรียน การใช้เวลาในการทำกิจกรรมร่วมกับเพื่อน สภาพแวดล้อมภายในโรงเรียน การเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆ ในโรงเรียน และการเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆ นอกโรงเรียน เป็นต้น

3. ควรศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความสุขในประชากรเป้าหมายกลุ่มอื่นๆ เพิ่มเติม เช่น นักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายในโรงเรียนอื่นๆ นักเรียนอาชีวศึกษา และนิสิตนักศึกษา เป็นต้น เพื่อจะได้เปรียบเทียบถึงความแตกต่างของตัวแปรดังกล่าวในประชากรแต่ละกลุ่ม เพื่อให้ได้ผลการศึกษาไปใช้ประโยชน์อย่างกว้างขวางมากขึ้น

บรรณานุกรม

นวลศิริ เปาโรหิตย์. (2542). “นักเรียนนักเลง: ปัญหาที่ท้าทายนักศึกษาในปัจจุบัน.”

วารสารสุขภาพจิตและจิตเวช 2 (1): 28-35.

_____. (2550). **สอนลูกให้เป็นคนเก่ง**. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร: 108 สูดยอดไอเดีย.

ประณต คำจิณ. (2549). **จิตวิทยาวัยรุ่น**. กรุงเทพมหานคร : ภาควิชาจิตวิทยา คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

พรพิมล เจียมนาครินทร์. (2539). **พัฒนาการวัยรุ่น**. กรุงเทพมหานคร : บริษัทคอมฟอร์ม จำกัด.

พวงรัตน์ ทวีรัตน์. (2543). **วิธีการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์**.

พิมพ์ครั้งที่ 8. กรุงเทพมหานคร : สำนักทดสอบทางการศึกษาและจิตวิทยา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. อ้างถึง Krejcie, R. V. and D. W. Morgan. (1970). “Determining Sample Size for Research Activities.” **Educational and Psychological Measurement** 30 : 607-610.

- วรรัตน์ กัจจนมาภรณ์, กิตติพงษ์ ดงแสง, กุลญาดา สมทรัพย์, ฐปนวงศ์ มิตรสูงเนิน, ทศพล อาริจิตราอนุสรณ์, ปิยธิดา คูหิรัญญรัตน์ และ ศริน้อย มาศเกษม. (2550). “ระดับความสุขและปัจจัยที่เกี่ยวข้องของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน จังหวัดขอนแก่น ปีการศึกษา 2549.” *วารสารศรีนครินทร์เวชสาร* 22 (3): 254-260.
- วิทยากร เชียงกูล. (2548). *จิตวิทยาในการสร้างความสุข*. กรุงเทพมหานคร : สายธาร.
- _____. (2552). *อธิบายศัพท์จิตวิทยาและการพัฒนาดตนเอง*. กรุงเทพมหานคร: สายธาร.
- ศรีเรือน แก้วกังวาล. (2553). *จิตวิทยาพัฒนาการชีวิตทุกช่วงวัย เล่ม 2*. พิมพ์ครั้งที่ 9. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- สุชาติ ประสิทธิ์รัฐสินธุ์. (2540). *เทคนิคการวิเคราะห์ตัวแปรหลายตัวสำหรับการวิจัยทางสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์*. พิมพ์ครั้งที่ 10. กรุงเทพมหานคร: เลียงเชียง.
- อุมาพร ตรังคสมบัติ. (2543). *Everest พาลูกค้นหาความนับถือตนเอง*. กรุงเทพมหานคร: ศูนย์วิจัยและพัฒนาครอบครัว.
- _____. (2544). *จิตบำบัดและการให้การปรึกษาครอบครัว*. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพมหานคร : ศูนย์วิจัยและพัฒนาครอบครัว.
- Argyle, M. (2001). *The Psychology of Happiness*. 2nd ed. New York: Routledge.
- Cheng, H. and A. Furnham. (2002). “Personality, Peer Relations, and Self-Confidence as Predictions of Happiness and Loneliness.” *Journal of Adolescence* 25 (3): 327-339.
- _____. (2003). “Personality, Self-esteem, and Demographic Predictions of Happiness and Depression.” *Personality and Individual Difference* 34 (6): 921-942.
- Coopersmith, S. (1981). *The Antecedent of Self-Esteem*. California: Consulting Psychologists Press, Inc.

- Costa, P. T. and McCrae, R. R. (1995). **Revised NEO Personality Inventory (NEO-PI-R) and NEO Five-Factor Inventory (NEO-FFI)**. Florida: Psychology Assessment Resources, Inc.
- Demir, M. and L. A. Weitekamp. 2007. "I am so Happy Cause Today I found My Friend." **Journal of Happiness Studies** 8 (2): 181-211.
- Maslow, A. H. (1970). **Motivation and Personality**. New York: Harper & Row Publishers.
- Ryckman, R. M. (1997). **Theories of Personality**. 6th ed. U.S.A: Brooks Cole.
- Veenhoven, R. (1988). "The Utility of Happiness." **Social Indicators Research** 20 : 37-54.
- Weiten, W. and M. A. Lloyd. (2003). **Psychology Applied to Modern Life Adjustment in the 21st Century**. 7th ed. Canada: Wadsworth.

Translated Thai References

- Paorohit, N. (1999) "Students Gangster: The Issues that Challenge Current Students." **Journal of Mental Health and Psychiatry** 2 (1): 28-35. [in Thai].
- _____. (2007). Teach the Children to be Ace. 2nd ed. Bangkok: 108 Sud-Yod Idea. . [in Thai].
- Kaochim, P. (2006). **Adolescent Psychology**. Bangkok: Department of Psychology, Faculty of Humanities, Srinakharinwirot University. [in Thai].
- Chiamnakarin, P. (1996). **Adolescence Development**. Bangkok: Comform Co.,Ltd. [in Thai].

- Taweerat P. (2000). **Research Methods in Behavioral Science and Social Science**. 8th ed. Educational and Psychological Test Bureau, Srinakharinwirot University. cited Krejcie, R. V. and D. W. Morgan. (1970). "Determining Sample Size for Research Activities." **Educational and Psychological Measurement** 30 : 607-610. [in Thai].
- Kajchamaporn, W., Dongsang, K., Somsap, K., Mitsungnern T., Areejitranusorn T., KuhiruntaratP. and S. Maskasem. (2006). "Happiness status and related factors: A Characterization of Grade 10-12 students at Khonkeanwittayayon school, Khon Kaen, Thailand, 2006." **Srinagarind Medical Journal** 22 (3): 254 -260. [in Thai].
- Chiengkul, W. (2005). **Psychology of Happiness**. Bangkok: Saitarn. [in Thai].
- _____. (2009). **Dictionary of Psychology and Self Development**. Bangkok: Saitarn. [in Thai].
- Keawkungwal, S. (2010). **Developmental Psychology of All Ages vol. 2**. 9th ed. Bangkok: Thammasat University. [in Thai].
- Prasithrathsint, S. (1997). **Multivariate Analysis Techniques for Social Sciences and Humanities Research**. 10th ed. Bangkok: Liang Chiang. [in Thai].
- Trangkasombat, U. (2000). **Everest the Child Find Self-Esteem**. Bangkok: Research and Development of the Family. [in Thai].
- _____. (2001). **Family Therapy and Family Counseling**. 5th ed. Bangkok: Research and Development of the Family. [in Thai].